

РЕШЕНИЕ

№ 404

гр. Бургас, 28.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, IV ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две
хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Недялка П. Пенева

Членове: Даниела Д. Михова
Кристиян Ант. Попов

при участието на секретаря Ваня Ст. Димитрова
като разгледа докладваното от Даниела Д. Михова Въззивно гражданско дело
№ 20212100502212 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл.ГПК и е образувано по въззивната жалба
на СВ. В. З. от гр.Айтос, подадена чрез адв.Сава Каров от АК Бургас, против решение №
260092 от 12.10.2021 г. по гр.д.21/2021 г. по описа на РС Айтос, с което въззивникът е
осъден да заплати на ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп“ ЕИК 000694286, сумата в общ
размер от 20 000 лв, предявена като частичен иск от общо 430 000 лв, ведно със законната
лихва, считано от 12.01.2021 г. до окончателното плащане, както следва:

1/ сумата от 5 000 лв, предявена като частичен иск от 110 000 лв, представляваща
изплатено обезщетение по щета 471017181907963 за претърпени от Д.Н.Н. неимуществени
вреди от смъртта на Н. Ж. Н., настъпила в резултат на ПТП на 07.03.2018 г. в гр.Айтос,
осъществено от въззивника при употреба на алкохол, ведно със законната лихва, считано от
12.01.2021 г. до окончателното плащане;

2/ сумата от 5 000 лв, предявена като частичен иск от 110 000 лв, представляваща
изплатено обезщетение по щета 471017181907963 за претърпени от Д.Н.Н. неимуществени
вреди от смъртта на Н. Ж. Н., настъпила в резултат на ПТП на 07.03.2018 г. в гр.Айтос,
осъществено от въззивника при употреба на алкохол, ведно със законната лихва, считано от
12.01.2021 г. до окончателното плащане;

3/ сумата от 5 000 лв, предявена като частичен иск от 110 000 лв, представляваща
изплатено обезщетение по щета 471017181907963 за претърпени от И.Д.Д. неимуществени
вреди от смъртта на Н. Ж. Н., настъпила в резултат на ПТП на 07.03.2018 г. в гр.Айтос,
осъществено от въззивника при употреба на алкохол, ведно със законната лихва, считано от
12.01.2021 г. до окончателното плащане;

4/ сумата от 5 000 лв, предявена като частичен иск от 100 000 лв, представляваща

изплатено обезщетение по щета 471017181907963 за претърпени от С.С. А. неимуществени вреди от смъртта на Н. Ж. Н., настъпила в резултат на ПТП на 07.03.2018 г. в гр.Айтос, осъществено от въззивника при употреба на алкохол, ведно със законната лихва, считано от 12.01.2021 г. до окончателното плащане; и с което решение въззивникът е осъден да заплати на ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп“, съдебно деловодни разноски в размер на 800 лв.

Излагат се оплаквания за неправилност на изводите на първоинстанционния съд, че липсват доказателства за съпричиняване от страна на починалия Н. Ж. Н.. Сочи се, че не се обжалват мотивите на решението, които нямат сила на присъдено нещо, и не подлежат на самостоятелно обжалване. Твърди се обаче, че доколкото в случая се касае до частично предявен иск и съгласно правната доктрина и последователната съдебна практика при акт на съда уважаващ частично предявения иск е налице обвързаност и по отношение на останалата част от общия предявен иск, е налице основание за изясняване на въпроса относно съпричиняването поставен още в отговора на исковата молба и поддържан по същество пред първата инстанция. Твърди се, обстоятелството, че в присъдата на окръжния съд и в двете решения на апелативния и касационния съдилища не е обсъждан въпросът със съпричиняването от страна на пострадалия, се дължи на това, че поради това, че пострадалият е починал и няма как да участва в наказателното производство, не е възможно признаването на съпричиняване по отношение на лице, което не участва по делото. Излагат се твърдения, че в неоспорената съдебно техническа експертиза, изготвена в хода на досъдебното производство и приета пред първата инстанция несъмнено е прието съпричиняване от страна на пострадалия, който е вървял по пътното платно, а не по тротоара и така е допринесъл за настъпването на произшествието, съответно за настъпването на леталния изход. Твърди се, че това обстоятелство не е обсъждано от първата инстанция и следва да бъде предмет на въззивната проверка, дори само с оглед посоченото по-горе, че решението по частичния иск има преюдициално значение спрямо основния иск от който се явява част уваженият частичен иск. Претендира се изменяване на обжалваното решение, като същото бъде допълнено с твърдяното от въззивника съпричиняване от страна на пострадалия Н. Ж. Н.. Не се сочат нови доказателства.

В законовия срок против въззивната жалба е подаден писмен отговор от въззиваемия ЗАД БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП, чрез адв. Маргарита Събева от БАК, с който въззивната жалба се оспорва като неоснователна и недоказана. Твърди се, че обжалваното решение е правилно и обосновано. Твърди се, че фактът на съпричиняване подлежи на самостоятелно доказване в гражданското производство и за него гражданският съд не може да формира изводи нито на база събраните в наказателното производство доказателства, нито въз основа на интерпретацията им от наказателния съд в мотивите на присъдата. Сочи се, че съгласно чл.300 ГПК, присъдата има задължителна сила за гражданския съд единствено досежно извършването на деянието, неговата противоправност и вината. Цитира се съдебна практика - решение № 67 по т.д.1873/2013 г., I т.о. на ВКС, в която касационният съд отрича възможността изводът за съпричиняване на вредоносния резултат да може да се основава единствено на мотивите на наказателен съд. Твърди се, че в гражданското производство, с оглед принципа за непосредственост и равенство на страните в процеса, тези факти подлежат на изрично доказване, независимо дали по отношение на същите вече са били събрани доказателства в хода на наказателното производство. Сочи се, че в случая твърдението за съпричиняване не е доказано, както правилно е приел първоинстанционният съд, тъй като не е доказано, че пострадалият е извършил нарушение на правилата за движение по пътищата, което да се намира в причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат. Твърди се, че с оглед въведеното с отговора на исковата молба възражение за съпричиняване, с доклада по делото съдът е указал на ответника, че носи доказателствената тежест за направеното в отговора възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия, но от негова страна искания за доказателства във връзка със спорното съпричиняване не са правени. Сочи се, че

след като ответникът не е изпълнил процесуалното си задължение да представи или да поиска събирането на доказателства, правилно възражението му е било прието за недоказано. Претендира се съдът да остави без уважение подадената въззивна жалба. Също няма искания по доказателствата.

Третото лице помагач на ответника - М. К. К., не е представил отговор на въззивната жалба, не се яви в съдебно заседание, не изпрати представител, не е изразил становище по жалбата.

Въззивната жалба е подадена от легитимирано лице, против акт на съда, подлежащ на обжалване, в законовия срок, поради което съдът я намира за допустима. Следва да се отбележи, че независимо от изложените в жалбата оплаквания, касаещи мотивите на обжалваното решение, доколкото те касаят размера, в който искът е уважен, съдът намира, че жалбата е допустима.

С оглед твърденията на страните и ангажираните по делото доказателства, съдът приема от фактическа и правна страна, следното:

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по исковата молба на въззиваемия ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп“ за осъждане на въззивника СВ. В. З. да заплати на ищеца сумата от общо 20 000 лв - част от общо 430 000 лв - платени от ищцовото дружество като обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на смъртта на Н. Ж. Н., настъпила на 07.03.2018 г. от ПТП, осъществено от ответника под въздействие на алкохол, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане. Твърди се, че с влязла в сила Присъда по НОХД № 439/2019 г. на Бургаски окръжен съд, ответникът З. е признат за виновен в това, че на 07.03.2018 г. в гр.Айтос при управление на л.а.,**** с рег.№ ***, собственост на М. К. К., нарушил правилата за движение по пътищата – чл.20, ал.2 и чл.116 от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на Н. Ж. Н., като деянието е извършено в пияно състояние и деецът е избягал от местопроизшествието. Сочи се, че за обезщетяване на близките на починалия, ищецът, в качеството си на застраховател по застраховката „Гражданска отговорност“ за лекия автомобил, с който е извършено ПТП, е изплатил обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на Н.Н., както следва: 110 000 лв на И.Д.Д., 110 000 лв - на Д.Н.Н., 110 000 лв - на Д.Н.Н. и 100 000 лв на С.С. А., или – общо 430 000 лв. Твърди се, че поради обстоятелството, че ответникът е причинил ПТП след употреба на алкохол, ищецът предявява настоящият регресен иск против него за възстановяване на изплатената сума като обезщетения по застраховката „Гражданска отговорност“ за лекия автомобил.

Предявени са при условията на обективно съединяване, искове с правно основание чл.500 от Кодекса за застраховането и чл.86 ЗЗД.

С писмен отговор в законовия срок ответникът е оспорил исковите частично по основание и размер. Заявено е възражение, че ответникът не е единствен обвиняем, привлечен за причиняване на смъртта на пострадалия Н., както и, че към момента няма влязъл в сила съдебен акт, който да установява по несъмнен и категоричен начин, кой точно е управлявал процесното превозно средство. Поискано е привличане като трето лице помагач на страната на ответника, на собственика на МПС, с което е причинено ПТП и което е застраховано при ищцовото дружество. Твърди се на следващо място наличие на съпричиняване от страна на пострадалия.

С определение № 260142 от 19.02.2021 г., по делото е конституиран като трето лице помагач на ответника, собственика на МПС, с което е причинено ПТП – М. К. К., който е изразил становище за липса на правен интерес от страна на ответника от конституирането му като трето лице помагач. Заявил е още, че поради това, че присъдата не е влязла в сила, искът е преждевременно предявен.

С обжалваното решение първоинстанционният съд е уважил предявените иски изцяло. Съдът е приел, че с влязла в сила присъда е установено, че ответникът е причинил при ПТП смъртта на Н.Н., като е управлявал автомобила след употреба на алкохол и с концентрация на алкохола в кръвта – над допустимата. Съдът е приел, че съгласно чл.300 ГПК, влязлата в сила присъда е задължителна за гражданския съд. Съдът е приел за доказано изплащането от ищеца на обезщетения по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на наследниците и близките на починалото лице, както и на основание по чл.500 КЗ за уважаване на регресния иск против ответника като виновен водач на застрахованото МПС. В мотивите си съдът е приел, че по делото не е доказано съпричиняване на резултата от страна на пострадалия.

При извършената проверка по реда на чл.269 ГПК съдът констатира, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

По наведените във въззивната жалба оплаквания за неправилност на решението, по които въззивният съд дължи произнасяне, съдът намира следното:

Съдът намира, че първоинстанционният съд е установил правилно и в пълнота фактическата обстановка досежно наличието на влязла в сила Присъда № 10 от 15.01.2020 г. по НОХД № 439/2019 г. на Бургаски окръжен съд (потвърдена с Решение № 139 от 05.10.2020 г. по ВНОХД № 135/2020 г. на Апелативен съд Бургас, последното - частично изменено с решение № 27 от 20.05.2021 г. по наказателно дело № 986/2020 г. ВКС – като е решението на БАС е отменено в частта, с която е потвърдена присъдата на окръжния съд, с която З. е признат за виновен в извършване на престъплението по чл.343, ал.3 от НК при квалифициращо обстоятелство „бягство от местопроизшествието“, и ответникът е оправдан по обвинението „да е избягал от местопроизшествието“), с която ответникът З. е признат за виновен в това, че на 07.03.2018 г. в гр.Айтос при управление на л.а.,**** с рег.№ ***, собственост на М. К. К., е нарушил правилата за движение по пътищата – чл.20, ал.2 и чл.116 от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на Н. Ж. Н. от гр.Айтос, като деянието е извършено в пияно състояние, поради което и на основание чл.343, ал.3, буква „б“ вр.ал.1, б.,в“ вр.чл.342, ал.1 и чл.54 от НК вр.чл.20, ал.2 и чл.116 от ЗДвП е осъден на лишаване от свобода за срок от четири години и шест месеца при първоначален общ режим на изтърпяване на наказанието. И трите съдебни инстанции са приели в мотивите на съдебните си актове, че пострадалият е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, движейки се „неправомерно по пътното платно, при наличието на тротоар“ (мотивите към присъдата на БОС); „в нарушение на чл.108 от ЗДвП и чл.160 от ППЗДвП се е движил по пътното платно вместо по тротоара“ (мотивите на решението на БАС, които са споделени и от касационната инстанция в мотивите на решение й – на л.12). Съдилищата са приели също, че това съпричиняване не би могло да се отчете като изключително смекчаващо отговорността на подсъдимите обстоятелство, тъй като движението на пешеходеца е било непосредствено до тротоара, по осветена улица, той не е попадал в опасната зона за движение на автомобила и подсъдимият З. е имал техническата възможност да го забележи и заобиколи (мотиви на решението на БАС).

Със същата присъда третото лице – помагач на ответника М.К. е признат за виновен за това, че на 07.03.2018 г. в гр.Айтос при управление на л.а. „****“ с рег.№ ***, е нарушил правилата за движение по пътищата – чл.102, т.1 от ЗДвП, като предоставил собствения си лек автомобил на СВ. В. З. /употребил алкохол/ и при условията на независимо съпричиняване по непредпазливост причинил смъртта на Н. Ж. Н. от гр.Айтос, като деянието е извършено в пияно състояние и деецът е избягал от местопроизшествието, поради което и на основание чл.343, ал.3, б.,б“, вр.ал.1, б.,в“, вр.чл.342, ал.1 и чл.54 от НК вр. чл.102, т.1 от ЗДвП го е осъдил на лишаване от свобода за срок от четири години и шест месеца при първоначален общ режим на изтърпяване на наказанието. В тази си част присъдата е потвърдена от БАС и от ВКС.

От представените по делото като доказателства преводни нареждания се установява, че в качеството на застраховател по застраховката „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица № BG/03/117001723358 със срок на действие от 17.06.2017 г. до 16.06.2018 г. за лек автомобил с рег.№ ***, по образувана щета № 471017181907963, ищцовото дружество е изплатило обезщетения за неимуществени вреди от смъртта на Н. Ж. Н., както следва: 110 000 лв на И.Д.Д., 110 000 лв на Д.Н.Н., 110 000 лв на Д.Н.Н. и 100 000 лв на С.С. А..

Съгласно чл.500, ал.1, т.1 от КЗ, застрахователят има право да получи платеното обезщетение от лицето, управлявало моторното превозно средство след употреба на алкохол с концентрация на алкохола в кръвта над допустимата по закон норма.

Както е приел и първоинстанционният съд, в случая обстоятелството, че при причиняването на процесното ПТП и на смъртта на Н. Ж. Н., ответникът З. е управлявал МПС с концентрация на алкохол в кръвта от 1,75 промила – над допустимата по закон норма от 0,5 промила, е установено с влязла в сила присъда. Съгласно чл.300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Съдебната практика по приложение на коментираната разпоредба приема, че осъдителната присъда обвързва гражданския съд само досежно фактите за изпълнителното деяние/фактическия състав на престъплението, за което е осъден деецът. Ето защо, предвид влязлата в сила Присъда № 10 от 15.01.2020 г. по НОХД № 439/2019 г. на Бургаски окръжен съд, потвърдена с Решение № 139 от 05.10.2020 г. по ВНОХД № 135/2020 г. на Апелативен съд Бургас, последното - частично изменено с решение № 27 от 20.05.2021 г. по наказателно дело № 986/2020 г. ВКС, съдът приема за доказано, че въззивникът-ответник С.З., при управление на МПС след употреба на алкохол с концентрация на алкохола в кръвта над допустимата по закон норма, е допуснал ПТП, при което е причинил смъртта на Н. Ж. Н..

Съгласно последователната и безпротиворечива съдебна практика, вкл.т.18 на ТР № 1/04.01.2001 г. по тълк.дело № 1/2000 г. на ОСГК на ВКС, със сила на пресъдено нещо се ползва само решението по отношение на спорното материално право, въведено с основанията и петитума на иска като предмет на делото. Това е обявената в диспозитива правораздавателна воля на съда относно спорното материално право. Затова само диспозитивът на решението представлява източникът на силата на пресъдено нещо. Мотивите към решението не са част от него. По отношение на съдържащите се в тях констатации относно юридическите и доказателствените факти, както и по преюдициалните правоотношения, не се формира сила на пресъдено нещо, защото не са елемент от спорния предмет. Затова те не могат да бъдат обект на обжалване отделно от решението. В този смисъл е Определение № 52 от 28.03.2022 г. на ВКС по гр. д. № 3154/2021 г., I г. о., ГК и др.

Доколкото евентуалното съпричиняване на вредоносния резултат не е елемент от диспозитива на присъдата и на решенията на БАС и ВКС, следва да се приеме, че наличието на съпричиняване от страна на пострадалия не може да се извлече по реда на чл.300 ГПК от приетото от наказателния съд в мотивите на присъдата и на решенията на БАС и ВКС. Това обстоятелство е следвало да се докаже от ответника, въвел своевременно (с отговора на исковата молба) съответното възражение, в какъвто смисъл първоинстанционният съд с доклада си по делото (с определение № 260217 от 24.03.2021 г. – л.93-94) изрично му е указал, че носи доказателствената тежест.

Независимо от разпределената му доказателствена тежест за доказване на възражението за съпричиняване на вредите, ответникът не е ангажирал никакви доказателства в тази насока. Следва да се посочи, че поради принципа на непосредственост в гражданския процес, съдът в настоящото производство не може да обсъжда и да изгражда изводите си на база събрани в наказателното производство гласни доказателства и

заклучения по съдебни експертизи. Ето защо, макар по делото да са приложени и приобщени НОХД № 439/2019 г. на Бургаски окръжен съд, ВНОХД № 135/2020 г. на Апелативен съд Бургас и наказателно дело № 986/2020 г. ВКС, III-то н.о., съдът по настоящото дело не може да изгражда изводи относно наличието на съпричиняване на резултата от страна на пострадалия Н. въз основа на свидетелските показания и експертните заключения по тези дела.

Поради липсата на събрани по делото доказателства за съпричиняване на резултата от страна на пострадалия, съдът намира това възражение на ответника за недоказано, съотв.оплакването в тази насока във въззивната жалба – за неоснователно.

Следва да се отбележи, че дори да бе доказано такова съпричиняване по делото, предвид частичното предявяване на иска (20 000 лв от общо 430 000 лв), то нямаше да се отрази на крайния резултат.

По изложените съображения съдът намира иска за основателен и доказан в предявения размер.

Поради съвпадането на изводите на двете инстанции, обжалваното решение следва да бъде потвърдено при споделяне на мотивите на първоинстанционния съд, към които настоящият състав препраща на основание чл.272 ГПК.

Предвид постановения резултат – потвърждаване на порвъинстанционното решение, на основание чл.78, ал.1 ГПК, въззивникът-ответник следва да заплати направените от въззиваемия съдебни разноски във въззивното производство – 1920 лв за заплатено адв.възнаграждение, като следва да се посочи, че от страна на въззивника не е заявено възражение по чл.78, ал.5 ГПК за прекомерност на заплатеното от въззиваемия адвокатско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260092 от 12.10.2021 г. по гр.д.21/2021 г. по описа на Районен съд Айтос.

ОСЪЖДА СВ. В. З. от гр.Айтос, ЕГН ***** да заплати на ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп“ с ЕИК 000694286, сумата от 1920 лв (хиляда деветстотин и двадесет лева), представляваща съдебни разноски за въззивното производство.

Решението е постановено при участието на трето лице помагач на ответника - М. К. К., ЕГН *****.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____